

DRUŠTVENI DOGOVOR O NAČINU I OBLICIMA SARADNJE NA UTVRĐIVANJU OPŠTE POLITIKE STANDARDIZACIJE I UNAPREĐIVANJU KVALITETA PROIZVODA, RADOVA I USLUGA – U POSTUPKU USAGLAŠAVANJA STAVOVA POTPISNIKA

Na svojoj 407. sednici, održanoj 30. jula 1981. godine, Savezno izvršno veće je prihvatilo, kao osnov za dogovaranje potpisnika Dogovora, predlog društvenog dogovora o načinu i oblicima saradnje na utvrđivanju opšte politike standardizacije i unapređivanju kvaliteta proizvoda, radova i usluga.

Sednica na kojoj treba da se utvrdi definitivan tekst ovog Dogovora, usaglašavanjem stavova potpisnika, zakazana je za 29. oktobar 1981. godine. Predlogom dogovora predviđeno je da potpisnici budu:

Savezno izvršno veće, Savezna konferencija Socijalističkog saveza radnog naroda Jugoslavije, Savez sindikata Jugoslavije, izvršna veća republika i izvršna veća autonomnih pokrajina, Privredna komora Jugoslavije, Zajednica industrije naoružanja i vojne opreme, Zajednica jugoslovenskih pošta, telegrafa i telefona, Zajednica jugoslovenskih železnica, Zajednica jugoslovenske elektroprivrede, privredne komore republika i privredne komore autonomnih pokrajina.

Podsećamo da je zaključivanje ovog Dogovora zadatak iz Društvenog plana Jugoslavije za period od 1981. do 1985. godine. Zaključivanje i sprovođenje ovog dogovora izuzetno će doprineti intenzivnijem radu na kompleksnom sagledavanju potrebe za standardima i tehničkim propisima u zemlji, u donošenju mera za unapređivanje kvaliteta proizvoda, radova i usluga, i međusobnom usaglašavanju tehničko-tehnoloških rešenja u standardima i propisima i rokova za njihovo donošenje i drugim značajnim pitanjima standardizacije i unapređivanja proizvoda, radova i usluga.

REVIZIJA STANDARDA JUS M.C5.011 – VODOVODNE I SANITARNE ARMATURE. TEHNIČKI USLOVI

Predlog za reviziju ovog standarda dala je Tehnička komisija za armaturu, koja radi u okviru Poslovne zajednice organizacija udruženog rada za proizvodnju, preradu i promet bakra i proizvoda od bakra – „Jugobakar“, a koja u isto vreme predstavlja i Radnu grupu SZS. Radni materijal, kao prednacrt za reviziju ovog standarda, pripremila je Mariborska livarna, a rađen je na osnovu materijala CSA B 125–75, NF D 18–201/65 i zaključaka na CEIR (Comité Européen de l'Industrie de la Robinetterie CT 1 – Robinetterie Sanitaire).

Radni materijal za reviziju standarda JUS M.C5.011 je u suštini nov materijal, koji sadrži tehničke uslove za armature. Ovim uslovima se utvrđuju parametri kvaliteta i metode ispitivanja armatura. Parametri kvaliteta armatura koji su navedeni u prednacrtu, do sada, uglavnom nisu proveravani na proizvodima jugoslovenskih proizvođača, a za donošenje jugoslovenskog standarda neophodna je provera rezultata i praktičnog iskustva u vezi sa postignutim stepenom razvoja u ovoj oblasti proizvodnje.

Proveru parametara kvaliteta utvrđenih u ovom nacrtu standarda (osposobljavanje laboratorija i tipska ispitivanja armatura) izvršiće „Jugobakar“ u saradnji sa proizvođačima i zainteresovanim ustanovama.

Dalji rad na izradi i donošenju ovog standarda uslediće tek po izvršenim ispitivanjima armatura domaćih proizvođača, a cilj anotacije ovog nacrta standarda je upoznavanje najšireg kruga zainteresovanih za ovu oblast i dobijanje korisnih sugestija, primedbi i predloga za poboljšanje tehničkog sadržaja standarda, odnosno kvaliteta vodovodnih i sanitarnih armatura.

ANOTACIJE

NACRTA JUGOSLOVENSKIH STANDARDA, NACRTA REVIZIJE STANDARDA, TEHNIČKOG NORMATIVA IZ OBLASTI GRAĐEVINARSTVA I NAREDBE U VEZI SA OPREMOM ZA OBAVLJANJE DELATNOSTI U POLJOPRIVREDI

Nacrte jugoslovenskih standarda, nacрте revizije standarda i nacrt tehničkog normativa iz oblasti građevinarstva koje objavljujemo u ovom broju JUS informacija pripremile su komisije za standarde Saveznog zavoda za standardizaciju u čiji su sastav pored stručnjaka Zavoda ušli predstavnici proizvođača, potrošača i zainteresovanih ustanova.

Nacrt standarda iz oblasti izolatora za nadzemne vodove JUS N.F1.111 — izradio je Tehnički odbor 36 JEK-a u saradnji sa Saveznim zavodom za standardizaciju.

Nacrte standarda iz oblasti radio-komunikacija pripremila je Komisija za standarde SZS u saradnji sa Saveznom upravom za radio-veze.

Svi tekstovi nacрта standarda, nacрте revizije standarda, nacрта tehničkog normativa iz oblasti građevinarstva i nacрта Naredbe u vezi sa opremom za obavljanje delatnosti u poljoprivredi su umnoženi i dostavljeni svim članovima komisija — predstavnicima organizacija i institucija da stave svoje primedbe.

Danom objavljivanja u JUS informacijama pomenuti nacrti se stavljaju na javnu diskusiju i zainteresovani se obaveštavaju da je:

- rok za dostavljanje primedbi u vezi sa nacrtima standarda i nacrtima revizije standarda **1. januar 1982. godine;**
- rok za dostavljanje primedbi u vezi sa tehničkim normativom iz oblasti građevinarstva — „Pravilnik o tehničkim normativima za ski-liftove — **15. novembar 1981. godine.**
- rok za dostavljanje primedbi u vezi sa „Naredbom o određivanju opreme za obavljanje delatnosti u poljoprivredi koja mora biti snabdevena tehničkim uputstvom, za koju mora biti utvrđen rok obezbeđenog servisiranja i o najmanjem trajanju roka obezbeđenog servisiranja“ — **15. oktobar 1981. godine.**

Zainteresovani koji nisu primili tekstove nacрта standarda, nacрте revizije standarda, nacрта tehničkog normativa iz oblasti građevinarstva i nacрта Naredbe u vezi sa opremom za obavljanje delatnosti u poljoprivredi mogu se obratiti Saveznom zavodu za standardizaciju, odgovarajućoj grupi, Beograd, Slobodana Penezića Krcuna 35, sa zahtevom da im se isti dostave.

IZ GRUPE ZA MAŠINSTVO

Iz oblasti vodovodne i sanitarne armature

Revizija standarda:

JUS M.C5.011 — Vodovodne i sanitarne armature. Tehnički uslovi

IZ GRUPE ZA HEMIJU

1. Iz oblasti industrije hemijski čistih elemenata i jedinjenja

- JUS H.G2.070** — Čiste hemikalije. Vodonik-peroksid. Tehnički uslovi
- JUS H.G8.049** — Čiste hemikalije. Vodonik-peroksid. Određivanje izgleda
- JUS H.G8.050** — Čiste hemikalije. Vodonik-peroksid. Određivanje sadržaja vodonik-peroksida. Volumetrijska metoda
- JUS H.G8.051** — Čiste hemikalije. Vodonik-peroksid. Određivanje ostatka posle uparavanja. Gravimetrijska metoda
- JUS H.G8.052** — Čiste hemikalije. Vodonik-peroksid. Određivanje sadržaja slobodnih kiselina (kao H_2SO_4) Volumetrijska metoda
- JUS H.G8.053** — Čiste hemikalije. Vodonik-peroksid. Određivanje sadržaja teških metala (kao Pb). Kolorimetrijska metoda
- JUS H.G8.054** — Čiste hemikalije. Vodonik-peroksid. Određivanje sadržaja gvožđa. Spektrofotometrijska metoda
- JUS H.G8.055** — Čiste hemikalije. Vodonik-peroksid. Određivanje sadržaja ukupnog azota. Kolorimetrijska metoda
- JUS H.G8.056** — Čiste hemikalije. Vodonik-peroksid. Određivanje sadržaja sulfata. Turbidimetrijska metoda
- JUS H.G8.057** — Čiste hemikalije. Vodonik-peroksid. Određivanje sadržaja fosfora. Spektrofotometrijska metoda
- JUS H.G8.058** — Čiste hemikalije. Vodonik-peroksid. Određivanje sadržaja hlorida. Turbidimetrijska metoda
- JUS H.G2.030** — Čiste hemikalije. Bakar(II)-sulfat-pentahidrat. Tehnički uslovi
- JUS H.G8.061** — Čiste hemikalije. Bakar(II)-sulfat-pentahidrat. Određivanje sadržaja bakar(II)-sulfata-pentahidrata. Volumetrijska metoda
- JUS H.G8.062** — Čiste hemikalije. Bakar(II)-sulfat-pentahidrat. Određivanje sadržaja materija nerastvorljivih u vodi. Gravimetrijska metoda
- JUS H.G8.063** — Čiste hemikalije. Bakar(II)-sulfat-pentahidrat. Određivanje sadržaja hlorida. Turbidimetrijska metoda
- JUS H.G8.064** — Čiste hemikalije. Bakar(II)-sulfat-pentahidrat. Određivanje sadržaja ukupnog azota. Kolorimetrijska metoda
- JUS H.G8.065** — Čiste hemikalije. Bakar(II)-sulfat-pentahidrat. Određivanje sadržaja olova, cinka i gvožđa. Metoda atomske apsorpcije

JUS H.G8.066 – Čiste hemikalije. Bakar(II)-sulfat-pentahidrat. Određivanje sadržaja materija koje se ne talože vodonik-sulfidom. Gravimetrijska metoda

2. Iz oblasti neorganskih tehničkih hemikalija – kalcijum fluorid tehnički

1. **JUS H.B8.425** – Kalcijum fluorid, tehnički. Određivanje flotacionih reagenasa. Gravimetrijska metoda
2. **JUS H.B8.426** – Kalcijum-fluorid, tehnički. Određivanje gubitka mase na $t = 105^{\circ}\text{C}$. Gravimetrijska metoda
3. **JUS H.B8.427** – Kalcijum fluorid, tehnički. Određivanje sadržaja karbonata. Volumetrijska metoda
4. **JUS H.B8.428** – Kalijum fluorid, tehnički. Određivanje sadržaja sulfida. Volumetrijska metoda
5. **JUS H.B8.429** – Kalijum fluorid, tehnički. Određivanje sadržaja barijumsulfata. Gravimetrijska metoda
6. **JUS H.B8.430** – Kalijum fluorid, tehnički. Određivanje sadržaja silicijuma. Fotometrijska metoda

IZ GRUPE ZA ELEKTROTEHNIKU

Iz oblasti niskonaponskih upravljačkih sklopki

1. **JUS N.K5.051** – Opšti uslovi i ispitivanja
- JUS N.K5.052** – Posebni uslovi za pritisne tastere i analognu zopremu za upravljanje
- JUS M.K5.053** – Posebni uslovi za rotacione upravljačke sklopke
- JUS N.K5.054** – Posebni uslovi za pomoćne kontaktore
- JUS N.K5.055** – Posebni uslovi za pomoćne automatske sklopke
- JUS N.K5.056** – Posebni uslovi za signalne svetiljke

2. Iz oblasti izolatora za nadzemne vodove

JUS N.F1.111 – Izolatori za nadzemne vodove. Karakteristike lančanih izolatorskih jedinica tipa tučak-gnezdo

3. Iz oblasti radio-komunikacija

- JUS N.A0.717** – Radio-komunikacije. Opšti termini i definicije
- JUS N.A0.719** – Radio-komunikacije. Termin i definicije. Prostiranje radio-talasa
- JUS N.A0.720** – Radio-komunikacije. Termin i definicije. Radio-predajnici i radio-prijemnici

JUS N.A0.722 – Radio-komunikacije. Termin i definicije. Radio-difuzija

JUS N.N6.281 – Radio-komunikacije. Radio-uređaji koji se koriste u kopненоj mobilnoj službi. Karakteristike predajnika i prijemnika za vrste emisija G3E ili F3E koji se koriste u frekvencijskim opsezima između 68 i 470 MHz.

4. Iz oblasti telekomunikacionih kabloav

- JUS N.C2.340** – „Telekomunikacije. Priključni gajtan, otporan prema prskajućoj vodi, TG 40 (Revizija)
- JUS N.C2.341** – „Telekomunikacije. Priključni gajtan sa paricama TG 41 i TG 41 S'’. (revizija)
- JUS N.C2.390** – „Telekomunikacije. Gajtan za telekomunikacione aparate otporan prema prskajućoj vodi, TG 90’’ (Revizija)
- JUS N.C2.391** – „Telekomunikacije. Gajtan za telekomunikacione aparate tipa TG 91.
- JUS N.C2.031** – „Telekomunikacije. Gajtani izolovani PVC-masom. Opšti tehnički zahtevi.“ (Revizija)

IZ GRUPE ZA RUDARSTVO I METALURGIJU

1. Iz oblasti hemijskih ispitivanja bakra i legura bakra

- JUS C.A1.156** – Metode za ispitivanje hemijskog sastava bakra i legura bakra. Određivanje sadržaja sumpora u bakru (metoda sagorevanja)
- JUS C.A1.158** – Metode za ispitivanje hemijskog sastava bakra i legura bakra. Spektrofotometrijsko određivanje sadržaja u dezoksidisanom bakru (od 0,002 do 0,1 % fosfora)
- JUS C.A1.163** – Metode za ispitivanje hemijskog sastava bakra i legura bakra. Gravimetrijsko određivanje sadržaja srebra u bakru.
- JUS C.A1.620** – Metode za ispitivanje hemijskog sastava bakra i legura bakra. Određivanje sadržaja sumpora u bakru (sagorevanje pomoću Leko uređaja)

2. Iz oblasti ferolegura

JUS C.A1.412 – Metode za ispitivanje hemijskog sastava ferolegura. Gravimetrijsko određivanje sadržaja silicijuma u ferohromu (nerastvorljivog u kiselinama)

IZ GRUPE ZA GRAĐEVINARSTVO

Iz oblasti građevinarstva

— PRAVILNIK O TEHNIČKIM NORMATIVIMA ZA SKI-LIFTOVE

IZ PRAVNE SLUŽBE

N a r e d b a

o određivanju opreme za obavljanje delatnosti u poljoprivredi koja mora biti snabdevena tehničkim uputstvom, za koju mora biti utvrđen rok obezbeđenog servisiranja i o najmanjem trajanju roka servisiranja

POZIV ZA PREDLAGANJE LISTE STRUČNJAKA ČLANOVA KOMISIJA ZA STANDARDE

U vezi sa obrazovanjem komisija za standarde, član 18. Zakona o standardizaciji („Službeni list SFRJ“, br. 38/77) i sa saopštenjem broj 2 (JUS informacije 22/78) a u cilju pripremanja predloga nacrtu jugoslovenskih standarda, mole se zainteresovane organizacije i zajednice, organizacije potrošača, korisnika usluga, organi društveno-političkih zajednica, da Saveznom zavodu za standardizaciju, niženačudenim grupama, Beograd, Slobodana Penezića Krcuna 35, predlože svoje stručnjake za učešće u radu komisija za standarde i to:

A. GRUPI ZA HEMIJU za

- Komisiju za standarde iz oblasti industrije organskih rastvarača i odgovarajućih jedinjenja: alkohola, kiselina i odgovarajućih soli, anhidrida, aldehida, ketona, estara i etara.

Komisija će raditi na:

- razmatranju predloga za donošenje jugoslovenskih standarda i davanja mišljenja o osnovanosti predloga;
- izradi nacrtu jugoslovenskih standarda, i
- utvrđivanju konačnog teksta predloga jugoslovenskih standarda, iz navedene oblasti.

B. GRUPI ZA INFORMATIKU za

- Komisiju za standarde za skupove znakova, kodove i šifarske sisteme

Ova Komisija će raditi na pripremi predloga standarda iz oblasti kodova za razmenu informacija između sistema za

obradu podataka za različite magnetne, telekomunikacione i druge medijume nosioce podataka, predloge standarda iz oblasti skupova, znakova i predstavljanja podataka kao i predloge standarda iz oblasti šifarskih sistema za razmenu podataka.

Predloge treba slati pismenim putem uz navođenje sledećih podataka u vezi sa predloženim članovima:

- naziv organizacije udruženog rada koja predlaže stručnjaka(e),
- adresa,
- telefon (teleks, telegram),
- ime i prezime stručnjaka, predstavnika organizacije udruženog rada,
- radno mesto i zvanje.

Na osnovu ovih podataka direktor Saveznog zavoda za standardizaciju donosi rešenje o obrazovanju komisije.

Predloge treba slati:

- grupi pod A — najkasnije do 15. oktobra 1981. godine;
- grupi pod B — najkasnije do 31. oktobra 1981. godine.

SASTANCI KOJI ĆE SE ODRŽATI

1. Sastanak Komisije za standarde iz oblasti bicikla održaće se 13. oktobra 1981. godine u 9,00 časova u Saveznom zavodu za standardizaciju, Slobodana Penezića Krcuna 35, IV sprat, sala 97.

Na sastanku će se razmatrati prednacrt jugoslovenskog standarda:

JUS Z.S3.301 — Bicikli. Zahtevi bezbednosti za bicikle

2. Sastanak Komisije za standarde iz oblasti kontenera održaće se 14. oktobra 1981. godine u 9,00 časova, u Saveznom zavodu za standardizaciju, Slobodana Penezića Krcuna 35, IV sprat, sala 97.

Na sastanku će se razmatrati nacrt jugoslovenskog standarda:

JUS Z.M1.032 — Konteneri. Utvrđivanje transportne sposobnosti i ispravnosti kontenera prilikom primopredaje.

3. Sastanak Komisije za standarde iz oblasti dimenzionisanja kolovoznih konstrukcija održaće se 21. oktobra 1981., a Komisije iz oblasti radova u asfaltu i bitumenu 20, 21 i 22. oktobra 1981. (Sombor, hotel „Šmithen“, Fočanski put 15).

Na sastanku će se razmotriti nacrti standarda:

JUS U.E9.026 — Izrada stabilizovanog tla krečom

JUS U.E4.014 — Izrada asfaltnih betona

JUS U.M8.102— Ispitivanje granulometrijskog sastava kamene smese

JUS U.B3.045 — Filter za ugljovodonične mešavine

JUS U.M8.011— Ispitivanje indeksa otvrdnjavanja bitumena

JUS B.B3.083 — Spoljni izgled kamenog brašna

JUS B.B8.081 — Ispitivanje gustoće punila

JUS B.B8.082 — Ispitivanje udela šupljina punila

„JUS informacije“ izdaje Savezni zavod za standardizaciju, primerci su besplatni, izlaze dva puta mesečno.
Adresa: Slobodana Penezića Krcuna 35, Beograd.
Telefoni: Centrala 644-066 i 682-099, grupa za rudarstvo i metalurgiju, lokal 348, i 349, grupa za građevinarstvo 304, grupa za hemiju 316 i 315, grupa za mašinogradnju i saobraćaj 342, 343, grupa za elektro-

tehniku 319, 320, grupa za poljoprivredu i šumarstvo 346, grupa za bezbednost i zaštitu životne sredine 350, grupa za razvoj, koordinaciju, međunarodnu saradnju i informacije 275, grupa za uređivanje znakova kvaliteta i atestiranje 308, urednik biltena 276.
Standardoteka: 240
Sekretar: 290.

41

428/1981/1

700052555.5,19

СОБ